

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak 2016 – 30 Eylül 2016

Faaliyet Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

SPK II-14.1 SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU
01.01.2016-30.09.2016

Tüpraş'ın ("Şirket") 2016 yılı dokuz aylık faaliyetlerine ilişkin sonuçlarını gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanmış, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmış mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL BİLGİLER:

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri

Şirket'in 4 Nisan 2016 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısı 15 olarak belirlenmiş olup, 2016 yılı faaliyet ve sonuçlarının görüşüleceği Olağan Genel Kurul Toplantısı'na kadar görev yapmak üzere seçilen Yönetim Kurulu Üyelerinin görev taksimi 8 Nisan 2016 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında yapılmış ve 4 Mayıs 2016 tarih ve 9068 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmıştır. Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır;

Adı ve Soyadı	Görevi
M. Ömer Koç	Başkan
Y. Ali Koç	Başkan Vekili
M. Rahmi Koç	Üye
Semahat S. Arsel	Üye
Temel K. Atay	Üye
Dr. Bülent Bulgurlu	Üye
Levent Çakıroğlu	Üye
O. Turgay Durak	Üye
Erol Memioğlu	Üye
Yağız Eyüboğlu	Üye
Dr. Cengiz Yavilioğlu	Bağımsız Üye
Ahmet Turul	Bağımsız Üye
Gökçe Bayındır	Bağımsız Üye
Kutsan Çelebican	Bağımsız Üye
Osman Mete Altan	Bağımsız Üye

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde, Şirket'in 8 Nisan 2016 tarih 2016/12 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile komite yapısının aşağıdaki şekilde oluşturulmasına karar verilmiştir.

	Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi
Başkan	Kutsan Çelebican	Kutsan Çelebican	Gökçe Bayındır
Üye	Osman Mete Altan	Yağız Eyüboğlu	Temel Kamil Atay
Üye		Doğan Korkmaz	

Ayrıca, aynı Yönetim Kurulu toplantısında Yürütme Komitesi'nin 6 üyeden oluşmasına, karar verilmiş olup, M. Rahmi Koç, Semahat S. Arsel, M. Ömer Koç, Y. Ali Koç, Temel K. Atay ve Bülent Bulgurlu komite üyeleri olarak belirlenmiştir.

Komitelerin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları olarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 24.011 bin TL'dir (30 Eylül 2015 – 9.610 bin TL). Bu tutarın 17.200 bin TL'lik kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (30 Eylül 2015 – 3.326 bin TL).

Sermaye

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beşyüzmilyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2013-2017 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2017 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşılamamış olsa dahi, 2017 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırımı kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Yönetim Kurulu Kararıyla sermaye artımı yapılamaz.

b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar :

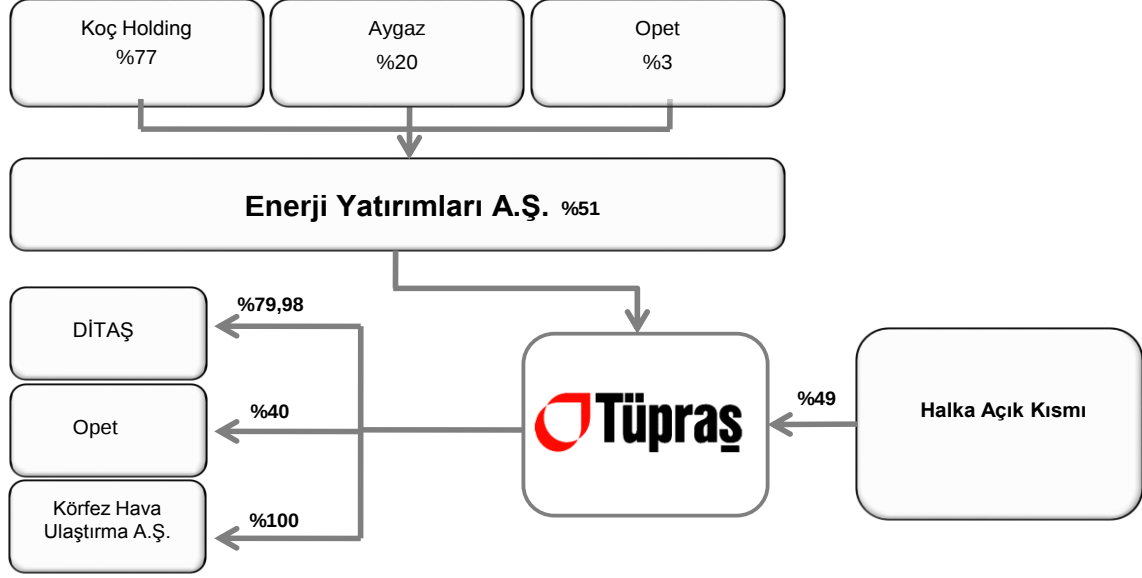
Şirketin çıkarılmış sermayesi 250.419.200 TL (iki yüz elli milyon dört yüz on dokuz bin iki yüz Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermaye muvazaadan arı şekilde ödenmiştir.

Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	PAY SAHİBİ	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	PAY ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer	122.705.407,77	Nama	12.270.540.777
C	ÖİB	0,01	Nama	1
Toplam		250.419.200,00		25.041.920.000

Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na "SPK" kayıtlıdır. Tüpraş hisselerinin %49'u BİST'te işlem görmektedir. 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla") (**)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Körfez, Grup'un 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla aktif toplamı 6.510 bin TL ve net dönem zararı 1.341 bin TL'dir.

(**) Grup'un bağlı ortaklıklarından Bakırköy, Karaköy ve Çengelköy Ocak 2016'da; Pendik ve Tuzla Temmuz 2016'da kurulmuş olup; 30 Eylül 2016 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tablolarda konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2016 tarihinde 5.241'dir (31 Aralık 2015 – 5.131).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25, 41790
Körfez, Kocaeli

Esas Sözleşme Değişikliği

04 Nisan 2016 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Tüpraş'ın esas sözleşmesinin "Amaç ve Faaliyet Konusu" başlıklı 3.maddesi, "Sermaye" başlıklı 6. Maddesi ve "Payların Devri ve Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tesisi" başlıklı 7. Maddesinin değiştirilmesine ilişkin esas sözleşme değişiklik tasarıları onaylanmıştır. Esas Sözleşme değişikliği 26.04.2016 tarihinde tescil ve 04.05.2016 tarih ve 9068 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Esas sözleşmenin güncel haline Şirketimiz internet sitesi www.tupras.com.tr adresinden ulaşılabilir.

BÖLÜM 2: SEKTÖR VE ŞİRKETİN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Sektördeki Gelişmeler

2015 yılı 3. çeyrek dönemde ortalama 96,0 milyon varil/gün olan küresel ham petrol talebi, 2016 yılında %0,8 artışla 96,8 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. Bölgesel talep incelendiğinde geçen yılın aynı dönemine göre Afrika'da %2,5, Çin'de %0,9, Diğer Asya Ülkelerinde %4,9, FSU Ülkelerinde %3,9 olmak üzere OECD dışı ülkelerde toplam %1,8 tüketim artmış, OECD ülkelerinde ise %0,4 tüketim azalmıştır. Aynı dönemde bir önceki döneme göre OPEC petrol üretimini %2,5 oranında artırırken, beklentiler paralelinde OPEC dışı petrol üretiminde %1,9 düşüşün etkisiyle toplam arz %0,1 altında 97,1 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı ilk yarısında ortalamada 39,73 dolar/varil olan Dated Brent hampetrol fiyatı, Temmuz ayında ABD petrol kuyu sayılarında haftalık artışların devam etmesi, Çin'in stratejik petrol rezervi için ham petrol ithalatında azalış, gelişmiş piyasalara yönelik Brexit kararı ile artan kaygılar ve Norveç petrol şirketi ile petrol sendikası arasında ön anlaşmanın sağlanması ile Haziran'a göre %6,7 azalmıştır. ABD petrol üretiminde haftalık azalışların devam etmesi, Cezayir toplantısından üretim dondurma anlaşmasının çıkması, Meksika Körfezinde etkili olan hampetrol ithalatını aksatan Hermine kasırgası ve ABD hampetrol stoklarının azalmasının olumlu etkileri sonucunda bakım döneminin başlamış olmasına rağmen hampetrol fiyatı Ağustos ve Eylül aylarında artış göstererek

Eylül sonunda 48,12 Dolar/varil seviyesinden kapanmış, ilk dokuz aylık ortalama ise 41,77 Dolar/varil olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı dokuz aylık dönemde benzin talebinin ABD, Çin ve Hindistan gibi ülkelerde yükselen tüketimin de etkisiyle uluslararası piyasalarda yüksek seyretmesine karşın, Motorin ve Jet yakıtı talepleri, gelişen ülkelerde ekonomik durağanlığın etkisiyle nisbeten zayıf seyretmiştir. Üçüncü çeyrek dönemde talebin sınırlı toparlanmasına karşın, yüksek benzin ürün marjının üretimi cazip kılmasıyla artan global kapasite kullanımı nedeniyle süregelen diğer ürünlerdeki arz fazlası oluşmuştur. Bunun yanı sıra, başta Çin olmak üzere gelişen ülkelerde durağan seyreden ekonomik görünüm, petrol ürünlerinde marjları baskılamış ve global rafineri karlılıkları geçen yılın dokuz aylık dönemine göre yaklaşık % 31 azalmıştır.

Akdeniz rafineri marjı ilk dokuz aylık dönemde ortalama 3,62 Dolar/varil düzeyinde, Tüpraş net rafineri marjı ise 4,60 Dolar/varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, 2017 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye’de benzin tüketimi %6,9 artışla 1,5 milyon ton olarak gerçekleşmiş ve Tüpraş ülke talebinin tamamını karşılamıştır. Motorin talebi ise %8,6 artışla 14,4 milyon tona ulaşırken, Tüpraş ürettiği motorinin tamamını yurtiçi pazara (pazar payı%48,0) satmıştır. Terör tehdidinin etkisiyle uluslararası uçuşlardaki azalış paralelinde transit jet yakıtı hacmi daralmış, yurt içi pazarında ise %4,7 artışla yurtiçi satışı 929,4 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

Operasyonel Bilgiler

Ocak-Eylül döneminde artan talep paralelinde %103,6 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiş ve beyaz ürün verimi 1,5 puan artışla %76,2 seviyesine ulaşmıştır. Aşağıda yer alan tablolarda da görüldüğü üzere; dokuz aylık dönemde ham petrol ve yarı mamül olarak 21,8 milyon ton şarja verilirken, 20,6 milyon ton satılabilir ürün üretilmiştir.

İşlenen Hampetrol	2015 (9 AY)	2016 (9 AY)	Fark
Toplam Şarj (bin ton)	20.968	21.833	865
Beyaz Ürün Verimi %	74,7	76,2	1,5
API	31,75	30,81	-0,94
Kapasite Kullanımı %	99,5	103,6	4,1

Üretim (1000 ton)	2015 (9 AY)	2016 (9 AY)	Fark
LPG	652	733	81
Nafta/Benzin	4.241	4.507	266
Jet Yakıtı/Gazyağı	3.830	3.522	-309
Motorin	5.679	6.544	865
Orta Distilat	9.509	10.065	556
Fuel Oil	2.498	1.688	-810
Baz Yağ	111	101	-10
Bitüm	2.034	2.476	441
Kok	263	456	193
Diğer	542	545	3
Toplam	19.850	20.571	721

Ocak-Eylül döneminde düşük ham petrol fiyatının da etkisiyle desteklenen iç talep nedeniyle yurtiçi satışlar 2015 yılının 2.351 bin ton (%14,7) üzerinde, 18,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Tüm ürünlerde geçtiğimiz yılın üzerinde satış gerçekleştirilirken motorin ve bitüm satışlarında rekorlar kırılmıştır. İhracat dahil toplam satışlar geçen yılın 1.752 bin ton üzerinde (%8,4), 22,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Satışlar (1000 ton)	2015 (9 AY)	2016 (9 AY)	Fark	
LPG	748	850	102	13,7%
Nafta	187	169	-18	-9,6%
Benzin	1.541	1.632	91	5,9%
Hafif Distilat	1.729	1.802	73	4,2%
Jet Yakıtı	3.436	3.289	-148	-4,3%
Motorin	6.432	7.820	1388	21,6%
Orta Distilat	9.868	11.109	1.240	13%
Fuel Oil	831	979	147	17,7%
Bitüm	1.974	2.493	519	26,3%
Diğer	288	331	44	15,2%
Kok	234	477	243	103,8%
Askeri Ürün	375	357	-17	-4,6%
Yurtiçi Satış	16.047	18.398	2.351	14,7%
İhracat	4.830	4.232	-599	-12,4%
Genel Toplam	20.877	22.630	1.752	8,4%

Dağıtım

OPET, Türkiye'de 1.049'u OPET, 431'i Sunpet olmak üzere toplamda 1.480 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.069 bin m³'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli bir konumdadır.

Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde Ağustos sonu itibarıyla toplam beyaz ürünlerde %17,78'lik beyaz ve siyah ürünler toplamında ise %22,04'lik pazar payı ile sektör ikincisidir.

2009 yılında Opet, Türk Hava Yolları Şirketi ile THY-OPET Havacılık Yakıtları şirketini kurmuştur. Şirket Türkiye'de hızla gelişmekte olan havayolu ulaşım sektörüne uçak yakıtı pazarlamaktadır.

Taşımacılık

Ditaş, Tüpraş'ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınmasının yanı sıra, sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve liman hizmetleri vermektedir.

Filosunu sürekli olarak yenileyen ve büyüten Ditaş, 2016 yılı Şubat ayında 2 adet ikinci el kimyasal ürün tankerini teslim alarak hizmete sokmuştur. Ayrıca 2016 yılı ilk çeyreğinde siparişi verilen 2 yeni inşaa Suezmax tankerinin 2017 yılında servise girmesi planlanmakta olup, tankerlerden birincisi Beykoz Tankercilik A.Ş aktiflerine, ikincisi de Bakırköy Tankercilik A.Ş aktiflerine kaydedilecektir. Yine 2016 yılı Mart ayında ilk taksit ödemesi yapılan yeni asfalt tankeri'nin 2018 yılında, yeni kimyasal tankeri'nin 2019 yılında servise girmesi planlanmaktadır.

2014 yılında inşasına başlanan iki adet römorkör, beş adet palamar motoru ve iki adet servis motoru 30 Eylül 2016 itibariyle tamamlanarak filoya dâhil edilmiş ve ekonomik ömrünü tamamlayan iki adet palamar motoru filo dışı bırakılmıştır.

Ditaş, 2006 sonrası yeniden yapılanma ve büyüme sürecine girmiştir. Bu süreç içerisinde sermayesi %100 Ditaş'a ait Üsküdar Tankercilik A.Ş., Kadıköy Tankercilik A.Ş., Beykoz Tankercilik A.Ş., T Damla Denizcilik A.Ş., Sarıyer Tankercilik A.Ş., Kartal Tankercilik A.Ş., Maltepe Tankercilik A.Ş., Salacak Tankercilik A.Ş., Karşıyaka Tankercilik A.Ş., Bakırköy Tankercilik A.Ş., Karaköy Tankercilik A.Ş., Çengelköy Tankercilik A.Ş., Pendik Tankercilik A.Ş. ve Tuzla Tankercilik A.Ş. olmak üzere on dört bağlı ortaklık kurulmuştur. Bakırköy Tankercilik A.Ş. 13 Ocak 2016, Karaköy ve Çengelköy Tankercilik A.Ş. 25 Ocak 2016, Pendik Tankercilik A.Ş. 13 Temmuz 2016, Tuzla Tankercilik A.Ş. 14 Temmuz 2016 tarihinde tescil edilmiştir.

Üsküdar Tankercilik A.Ş. 10.983 DW tonluk T. Sevgi tankeri ile; Kadıköy Tankercilik A.Ş. 10.873 DW tonluk T. Gönül tankeri ile; Beykoz Tankercilik A.Ş. 164.859 DW tonluk Cumhuriyet tankeri ile; T. Damla Denizcilik A.Ş. 13 adet römorkör, 10 adet palamar botu, 2 adet servis botu ve 1 adet pilot botu ile, Sarıyer Tankercilik A.Ş. 51.532 DW tonluk T. Suna tankeri ile; Karşıyaka Tankercilik A.Ş. 6.297 DW tonluk T. Leyla tankeri ile; Salacak Tankercilik A.Ş. ise 13 bin DW tonluk Elif Tuba, 13 bin DW tonluk Kaya Tuna ve 20 bin DW tonluk Kuzey Ekim tankerleri; Kartal Tankercilik A.Ş. 19.968 DW tonluk T. Esra tankeri ile; Maltepe Tankercilik A.Ş. 19.968 DW tonluk T. Aylin tankeri ile, Karaköy Tankercilik A.Ş. 10.901 DW tonluk T. Caroline tankeri ile, Çengelköy Tankercilik A.Ş. 11.544 DW tonluk T. Nevbahar tankeri ile faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bakırköy Tankercilik A.Ş., Pendik Tankercilik A.Ş. ve Tuzla Tankercilik A.Ş.'nin ise henüz hizmete girmiş deniz aracı bulunmamakta olup, inşaa aşamasındaki tankerlerin teslimi ile faaliyetlerine başlayacaklardır.

Tüpraş'a operasyon ve maliyet avantajı sağlayan Ditaş, 2016 yılı üçüncü çeyreğinde 5,2 milyon ton ham petrol ve 4,3 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %99,1'i, petrol ürünü taşımalarının ise %48,4'ü Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, toplam ürün taşımalarının %47,3'ünü THY Opet, %4,3'ünü ise diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır.

Yatırım

2006 yılında Tüpraş'ın Koç Topluluğu'na devri sonrası başlayan ürün ve dönüşüm kalitesinin iyileştirilmesine yönelik ana yatırımlar ile operasyonel mükemmellik, üretim verimliliği, çevre düzenlemeleri ve iş güvenliği konularında teknolojik gelişim ve değişime başlanmış; dönüşüme uzanan stratejik yatırım kararları sonrası, son on yılda gerçekleştirilen yatırım harcaması 5,5 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam 202,7 milyon \$ (rafinaj için 128 milyon \$) yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

2016 yılı Eylül sonu itibariyle Tüpraş ArGe Merkezi çalışma alanlarında bir (1) AB FP 7, iki (2) EUREKA, bir (1) ARDEB 1003 ve on altı (16) TEYDEB onaylı projeyi başarıyla tamamlanmıştır. Mevcut durum itibariyle on bir (11) TEYDEB ve üç (3) Horizon 2020 onaylı proje devam etmektedir. Tüpraş, TÜBİTAK ve AB ArGe fonlarınca onaylanmış projelerinin yanı sıra, 11 projeyi de öz kaynaklarıyla yürütmektedir.

Mevcut durumda bir (1) TEYDEB proje başvurusu yapılmış olup; hakem ataması beklenmektedir. Devam eden üç (3) Horizon 2020 projemizin yanı sıra iki (2) Horizon 2020 projesi ise fon almaya hak kazanmış olup, hibe anlaşmaları imzalanmıştır. Ekim 2016 itibariyle iki (2) Horizon 2020 projemiz daha resmi olarak başlayacaktır. Beş (5) TEYDEB projesi başvurusu 2016 içinde

gerçekleştirilecektir. Koordinatörlüğünü üstleneceğimiz iki (2) Horizon 2020 projesi başvuruları 2016 Kasım sonu itibariyle tamamlanacaktır.

Tüpraş Fikri ve Sınai Haklar çalışmaları çerçevesinde, 2016 Eylül sonu itibariyle ArGe Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan toplam patent başvuru sayısı 41 ulusal, 17 uluslararası olmak üzere toplamda 58 'e ulaşmıştır.

Finansal Veriler

Uluslararası rafineri marjlarındaki zayıf performansa karşın, kapasite kullanımı ve satışlarını arttıran Tüpraş 2016 yılı ilk 9 aylık dönemde 1.370,5 milyon TL esas faaliyet karı elde etmiş, 0,1 milyon TL yatırım faaliyet giderinin, öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen OPET Petrolcülük A.Ş. yatırımlarından gelen 130,1 milyon TL karın ve 452,2 milyon TL net finansman giderinin etkisiyle, toplamda 1.048,3 milyon TL vergi öncesi kar, 44,4 milyon TL dönem vergi gideri sonrası 1.003,9 milyon TL net dönem karı gerçekleşmiştir. Dönem karının ana ortaklık payı 990,3 milyon TL'dir.

ÖZET BİLANÇO (Bin TL)	2014 (Aralık Sonu)	2015 (Aralık Sonu)	2015 (Eylül Sonu)	2016 (Eylül Sonu)
Dönen varlıklar	6.991.378	8.674.981	9.779.630	13.367.090
Duran varlıklar	14.941.182	16.795.135	16.725.491	17.150.771
Toplam Varlıklar	21.932.560	25.470.116	26.505.121	30.517.861

Kısa Vadeli Yükümlülükler	8.561.001	8.828.240	9.835.031	13.239.573
Uzun Vadeli Yükümlülükler	7.158.929	8.273.427	9.388.804	9.472.978
Azınlık Payları	55.914	63.340	56.410	75.957
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	6.156.716	8.305.109	7.224.876	7.729.353
Toplam Kaynaklar	21.932.560	25.470.116	26.505.121	30.517.861

ÖZET GELİR TABLOSU (Bin TL)	2014 (Aralık Sonu)	2015 (Aralık Sonu)	2015 (Eylül Sonu)	2016 (Eylül Sonu)
Net Satışlar	39.722.712	36.893.328	27.994.812	24.095.452
Brüt Kar	1.262.798	4.175.064	2.836.918	2.049.854
Esas Faaliyet Karı	435.743	2.751.768	1.567.635	1.370.538
FAVÖK	739.506	3.798.897	2.169.715	1.890.956
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	1.458.963	2.550.168	1.735.255	990.299
Dönem Karı (Azınlık Payları)	11.158	13.759	6.799	13.564

ÖNEMLİ ORANLAR	2014 (Aralık Sonu)	2015 (Aralık Sonu)	2015 (Eylül Sonu)	2016 (Eylül Sonu)
Özsermaye Getirisi (%) (Ana ortaklık)	25,94	35,27	34,58	16,47
Cari Oran	0,82	0,98	0,99	1,01
Hisse Başına Kar	5,83	10,18	6,93	3,95
Ödenen Temettü (BinTL)	396.163	-	-	1.627.725

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Önemli Husus ve Gelişmeler

Yoktur.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit

edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Gökçe Bayındır, Üyeliğini Yönetim Kurulu Üyesi Temel Kamil Atay sürdürmektedir.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, operasyonel güvenlik ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; kaza riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler ve stratejik riskler olmak üzere toplam beş ana başlık altında takip edilmektedir.

Şirketimizin faaliyetleri gereği bulundurduğu hampetrol ve ürün stokları, uluslararası piyasalarda belirlenen fiyatlarla değerlendirilmektedir. Hampetrol alım anlaşmalarının önemli bir kısmında ileri tarihli fiyatlandırma mekanizması kullanılarak stok fiyat riski büyük ölçüde bertaraf edilmektedir. Riske maruz stoklar fiyat riskinden korunmak amacıyla finansal enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir. Ayrıca ürün marjlarında hedeflenen karlılığı koruma amaçlı piyasa koşulları imkan verdiği ölçüde türev enstrümanlarla hedge işlemi yapılmaktadır.

İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suiistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülür. Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez, çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler en az bir kez gerçekleştirilir. Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılır ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilir.

Öngörüler

2016 yılına 36,53 Dolar/varil seviyesinden başlayan ham petrol fiyatı, Eylül sonunu 48,12 Dolar/varil seviyesinden kapamış ve 9 ayın ortalamasında 41,77 Dolar/varil olarak gerçekleşmiştir. Tüpraş'ın, Dated Brent hampetrol fiyatı için 2016 yılı hedef tahmini 45-55 dolar/varil seviyelerinde olup, 2016 yılında Akdeniz rafineri marjının 3,5-4,0 \$/varil olması beklenmektedir. Ancak, Akdeniz rafineri marjının hesaplanmasında kullanılan Ural ham petrol fiyatının Brent ham petrolüne göre farkının beklenenden yaklaşık 1 dolar/varil daha düşük gerçekleşmesi nedeniyle, yüksek seyreden Akdeniz rafineri marjları rafinasyon karlılığını yansıtmamaktadır. Ayrıca ürün cracklarının geçtiğimiz yıla göre ortalamada 3,4 Dolar/Varil daha düşük seyretmesi rafineri marjlarının zayıflığını göstermektedir. Bu doğrultuda, her ne kadar Tüpraş'ın rekabetçi konumu ve dinamikleri ile Şirketin 2016 yılı net rafineri marjının Akdeniz Rafineri Marjının üzerinde olacağı tahmin edilse de, yüksek rafineri kapasite kullanımlarının yol açtığı ürün arzındaki artış ve özellikle terör olaylarının baskıladığı orta distilat tüketimi nedeniyle düşük seyreden orta distilat marjı ve yüksek sezon içinde de zayıflayan benzin marjlarının da etkisiyle yılbaşında 5,8 – 6,3 \$/varil olarak verilen tahminimiz yıl içerisinde iki kez aşağı yönlü revize edilerek 4,5 - 5,0 \$/varil'e indirilmiştir.

2016 yılında toplam kapasite kullanım oranının %100 seviyelerinde gerçekleşmesi, 28 milyon ton ürün üretilmesi ve ithal edilip satılan ürünlerle beraber yaklaşık 30 milyon ton satış hedeflenmektedir. Toplam yatırımın ise 270 milyon dolar civarında olması beklenmektedir.